

ning vastavust Eesti ühiskonna vajadustele. Seejuures on oluline, et sotsiaalteaduslike projektitaotluste puhul võetaks arvesse mitte niivõrd uurimisteema vastavust strateegilistele arengukavadele, mis praegusel kujul ei kata kaugeltki enamikku ühiskonnaelu olulistest aspektidest, vaid projekti eeldatavat panust aktuaalsete sotsiaalsete protsesside ja probleemide (näiteks sündivus, tööhõive, kihistumine, ränne, ääremaastumine, lõimumine, haridus, väärtuste muutumine, keskkonnateadvus, õigusteadvus, vananemine ja põlvkondade vahetus, eesti kultuuri kestlikkus, infotarbimine ja loomine jne) uurimisse ja lahendusteede otsimisse.

3. Kõikide teaduserialade, sealhulgas sotsiaalteaduste võrdse kohtlemise seisukohalt on väga oluline tagada **teaduse finantseerimise reeglite läbipaistvus ning rahastusotsuste objektiivsus ja motiveeritus**. Sealhulgas peame eriti oluliseks projektide hindamiskriteeriumide põhjalikku tutvustamist ja arutelu ning rahastusotsuste motiveeritust esiletoova tagasiside andmist – näiteks tuleks taotlejatele edastada ekspertidelt võrdse koondhinde pärvinud projektide pingereastamisel kasutatud argumendid.

4. Suuremat tähelepanu tuleks pöörata **teadlaskonna laiapõhjalisemale kaasamisele teaduspoliitika kujundamisse** ja Eesti Teadusagentuuri hindamisnõukogu töösse. Võimalikult paljude valdkonnasiseste teaduserialade tasakaalustatud esindatuse tagamiseks peaks hindamisnõukogu liikmete arv olema praegusest tunduvalt suurem. Samuti oleks soovitatav hindamisnõukogu koosseisu uuendamisel rakendada valdkonnasiseselt erialadevahelise rotatsiooni printsiipe.

5. Selleks, et efektiivsemalt ja läbipaistvamalt kasutada ressursse, mida praegu kulutatakse eripalgeliste ja väga erineva tasemega ametkondlike sotsioloogiliste küsitluste korraldamiseks, ning tagada rakenduslike ühiskonnauuringute teaduslik kvaliteet ja tulemuste sõltumatus, teeme Vabariigi valitsusele ettepaneku luua koos Teaduste Akadeemia ja avaõiguslike ülikoolidega kavandatavast teadus- ja arendustegevuse strateegiast lähtuv **Eesti ühiskonna, majanduse ja kultuuri uuringute riiklik programm aastateks 2013-2020**. Selline (näiteks Suurbritannia eeskujul toimiv) programm võimaldaks pikema perioodi peale kavandada ning avaliku konkursi korras korraldada erinevaid valdkondi hõlmavat Eesti ühiskonna seiret ning analüüsida Eesti sotsiaalses keskkonnas, majanduses ja kultuuris toimuvaid protsesse, et välja töötada teaduslikult põhjendatud poliitikasoovitusi. Sellest lähtudes tuleks ühtlasi tagada investeringud sotsiaalteaduslike andmebaaside kui sotsiaalteaduste infrastruktuuri loomisesse ja säilitamisesse sotsiaalteaduslikes andmearhiivides.